

krat polivati in sicer z gnojnico. Pred polivanjem naj se pa vrhu kupa v žlebu z drogom napravijo luknje do polovice kupa, da se more gnojnica tudi bolj v notranje kupa razliti. Po vsakem polivanju z gnojnico potresa se po žlebu nekoliko rahle presejane zemlje, da ta iz gnojnice begajoči amonijak veže.

Tako leži kompost mirno nekoliko mesecev, tako dolgo, da začne že do dobra gnjiti in prhniti. Potem se pa mora prekopati. To prekopavanje pa se ne sme tako površno vršiti, paziti je pri tem, da se tvarine v kompostu kolikor moč premešajo. Po prvem prekopavanju se ne smejo v kompostu nič več videti posamezne plasti, temuč celi kompost naj bode popolnoma enakomeren. Po tem prvem prekopavanju se kompost zopet pusti mirno ležati ter se vsaj vsake tri tedne na isti način kakor prej, dobro z gnojnico polije. Čez dva meseca se zopet drugič prekopava, čez druga dva meseca pa tretjič. Pri vsakem prekopavanju naj se mu pa ne primešujejo druge tvarine, k večjemu kaj apna ali pepela. Če se s kompostom na ta način ravna, bode kmalu gotov. Prekopava se pa po dolgem in po čez tako, da se vse tvarine popolnoma dobro pomešajo, da bode celi kompost popolnoma enakomeren, ne pa, da bi bilo v kupu nekaj bolj in nekaj manj redilnih tvarin. Ako se s kompostom na ta način ravna, zamore biti že prej, nego v enem letu gotov. Navadno se začne kompost v jeseni, ko je že bolj mir od družega dela, napravljati.

Ako kompost ni dovolj od drevja obsenčen, obsadi naj se s kakimi rastlinami, ki veliko senco napravljajo n. pr. z gorčico ali pa z bučami. Se ve pa, da niso te rastline za pridelek, temuč le za obsenčevanje in se ne sme radi njih prekopavanje komposta odlašati. Da ako so rastline, ki bi mogle zemljišča opleviti, podkopajo naj se vselej prej, ko jim začne seme zoreti.

(Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 6. do 13. aprila.

Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 4 fl. 80 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 30 kr., turšica ali koruza 5 fl. 70 kr., proso 4 fl. 60 kr. in ajda 4 fl. 80 kr.

Sejmovi. Dne 20. aprila v Poličanah (svinjski sejem) in v Št. Ilju pod Turjakom. Dne 22. aprila v Št. Petru pod Sv. gorami in Središču. Dne 23. aprila pri Sv. Juriju ob Pesnici, Hočah in v Kaniži pri Ptuju. Dne 24. aprila pri Sv. Juriju ob j. žel. in v Imenem (svinjski sejem). Dne 25. aprila pri Sv. Juriju ob Taboru, Sv. Juriju ob Ščavnici, na Bregu pri Ptuju, v Kostrivnici in Dobovi. Dne 26. aprila v Kozjem in Orešju.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Grozen potres.) Take strašne noči, kakor je bila ona na velikonočno nedeljo, Ljubljana še ni doživela. Ob 11. uri 17 minut nas je vzbudil grozen potres iz spanja. Okrog tebe se je vse majalo, stene so pokale in sklepi v stenah se udajali. Slišal si ropotanje padajočih dimnikov raz strehe, pod teboj pa je grmelo podzemeljsko šumenje neznanih sil. Vsakdo je skočil po koncu ter hitel ven pod milo nebo, upajoč ondi rešiti vsaj golo življenje. Hiše so se izpraznile, in trgi, vrtovi, drevoredi so se napolnili z ljudmi. Med tem pa jih je potres zopet večkrat opomnil, da nevarnost še ni minola, prestrašil jih je ropot, ko se je tu in tam usul kak dimnik raz streho ali se vlomila kaka stena. Vojaštvo je bilo takoj na nogah, iz trnovske vojašnice so se morali izseliti, ker je zelo poškodovana; tudi

gasilci so bili pripravljeni; hvala Bogu, da ogenj ni nikjer nastal. Na vseh javnih prostorih pa, kjer se je ljudstvo zbiralo, se je molilo mnogo in goreče, zlasti na cesarja Jožefa trgu, na trgu pred cerkvijo oo. frančiškanov, na trgu pred Sv. Jakobom, pri Sv. Petru in v Trnovem. Tako smo v strahu pričakovali belega dne, ki nam je pokazal grozne posledice potresa. Lahko rečemo, da je ni hiše v Ljubljani, ki bi ne bila nič prizadeta, veliko pa je hiš z udrtimi strehami, razrušenimi stropovi, počenimi oboki, odstopivšimi stenami prav zdatno poškodovanih. Govori se, da je blizu dvesto hiš, iz katerih so se morali stanovalci preseliti, dokler se ne popravijo. Od zavodov in stavb so zelo poškodovani: Marijanišče, gimnazija, bolnišnica, gledališče, pošta, grad, hranilnica, stvari v Rudolfinumu, hiše po Krakovem, Gradišču, sv. Petra predmestju itd. Ljudje so v noči od 15. do 16. t. m. prebili večinoma zunaj hiš, ker so se bali novega potresa. Največ so trpele cerkve, in sicer Št. Jakobska, trnovska, Šent Peterska in frančiškanska, manj so prizadete stolna, uršulinska in cerkev Jezusovega srca. Pri Št. Jakobski cerkvi je od zunaj precej poškodovan prezbiterij, posebno hudo pa en zvonik, ki kaže zelo hude razpoke in o katerem se ne vé, ali se boče dal zvezati ali ga pa bo treba velik del odnesti. Jednako hudo sta poškodovana zvonika pri trnovski cerkvi, katera bo najbrže treba vsaj deloma odstraniti in na novo pozidati. Frančiškanska cerkev je prizadeta zlasti na stenah, kjer so velike razpoke, najbrže bo treba tudi fasado zvezati s stenami. Stolnica kaže tudi več razpok, vendar ne posebno pomenljivih. Služba božja se z dovoljenjem škofovim opravlja pod milim nebom na javnih prostorih. Dne 15. t. m. popoldne je bilo sv. R. Telo izpostavljeno po farah: na cesarja Jožefa trgu, na trgu sv. Jakoba, na Mirji, v Zvezdi in pri kapelici poleg Št. Peterske cerkve, kjer so se opravljale cerkvene pobožnosti. Na istih krajih duhovniki tudi obhajajo sv. mašo, ker so cerkve zaprte, dokler jih komisije ne pregledajo, le v stolnici se mašuje, kjer brz ni nobene nevarnosti. Hvala Bogu, da nimamo uzroka poročati o mnogih nesrečnikih, ki bi bili v Ljubljani pri tej nezgodi izgubili svoje življenje. V Ljubljani je opeka ubila nekega stavca. Na barju je strop podsul in zadušil Strahovo šiviljo. Pač pa je mnogo ljudij več ali manj poškodovanih. Ljubljana je pri tem potresu najhuje prizadeta. Škoda v mestu se smé ceniti na sto in sto tisočev. — Žalostna so pa tudi poročila, katera nam dohajajo iz raznih krajev Kranjske. Vseh ne moremo objaviti, a toliko lahko posnamemo že iz njih, da je imel potres za Ljubljano in ljubljansko okolico do Loke in Kamnika najbolj žalostne posledice. V št. viški fari je v gostilni »pri slepem Janezu« ubil obok, ki se je razsul, gospodarja in gospodinjo, otroka se je ljudem še posrečilo rešiti. V Št. Vidu je mnogo škode pri cerkvi, kaplaniji in drugih hišah. Hudo zadeti so kraji in cerkve na Šmarni gori, v Šmartnem pod Šmarno goro, na Skaručini, v Vodica, kjer je ubilo 3 otroke, v Komendi, v Modravcah, na Homcu, v Polji itd. Bog se nas usmili! Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Iz Slivnice pri Mariboru. (Razn o.) V političnem življenju se v obče spimo; bližnja mesta na npravno življenje slabo upliva, majnka značajnosti, in v nekaterih vaseh zori tudi po zimi nemškutarjem pšenica. — Po božji previdnosti smo dobili pred 8 leti skrbnega, blagega, za čast božjo in zveličanje duš in za vsako dobro reč unetega č. g. župnika; za njih pastirovanja se hvala Bogu vse na bolje obrača. Farna cerkev je prenovljena kakor nevesta Kristusova, bratovšine so vsled njih priporočila na novo krepko oživele. Da bi se le vsi po njih naukih in zgledih ravnali! — Letošnje leto bo za našo faro redka, pa vesela in častitljiva svečanost. Meseca julija

bodo vpokojeni bivši župnik žusemski, č. g. Jernej Ciringar, kateri na svojem posestvu v tukajšnji fari stanujejo, svojo zlato sv. mašo, č. g. Fr. Hirti, župnik, pa srebrno sv. mašo obhajali. Kakor se pridni otroci veselijo godu drage matere in ljubega očeta, tako se tudi mi hvaležni farani veselimo, da je ljubi Bog dodal našemu duhovnemu očetu, č. g. župniku, to milost, da so dočakali svoje srebrne sv. maše. Bog nam jih ohrani v milosti in sreči, da bo njih delovanje nam in njim v večni blagor!
Več faranov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se bodo 8. maja peljali v Pulj k slavnosti, ko se bode izpustila v morje nova mogočna vojna ladja »Monarch«. — Delegacije se snidejo dne 5. junija na Dunaju. Avstrijski in ogerski finančni minister te dni sestavljata skupni proračun. — Dne 8. t. m. je vodja socialistov na Dunaju na nekem shodu prerokoval, da se bodo antisemitje morali v dunajskem občinskem zastopu umakniti »klerikalcem« in ti potem socialistom. Mož je slab prerok.

Štajarsko. Na velikonočno nedeljo je bilo kacic 70 naših Bismarkovcev pri starem Bismarku v Friedrichsruhe. V govoru jim je Bismark priporočal spravljivost z nenemškimi narodi v Avstriji. Lep nauk. Naj ga naši zagrizeni nasprotniki nikoli ne pozabijo! — V Gradcu se je te dni ustanovilo katoliško politično delavsko društvo »Gerechtigkeit« (pravičnost), ki hoče po vsej deželi delovati zoper socialiste. Bog daj srečo!

Koroško. Pri bismarkovanju sta se posebno odlikovala poslanca Ghon in Kiršner, ki »zastopata« v državnem zboru tudi Slovence. Ti si bodo to zapomnili. — V Libučah pri Pliberku je pri občinskih volitvah zopet zmagala slovenska stranka. Slabo pa se je Slovencem godilo v Svetni vasi v Rožu. Zmagali so nemškutarji s tako silo, kakoršno le madjarski liberalci poznajo!

Kranjsko. Tako žalostnih velikonočnih praznikov ta lepa dežela še ni imela, kakor letos. Potres v noči od 14. do 15. aprila je napravil v Ljubljani in skoro po vsej deželi sila veliko škode. Ljubljanski župan je 16. t. m. sklical občinsko sejo, kako revežem hitro pomagati. Tudi je takoj grozno nesrečo naznanil ministru notranjih zadev in prosil zdatne pomoči. Razni shodi so se preložili, tako ustanovni shod »Leonove družbe«. — Ogenj je na veliki petek vpelil v Toplicah pri Novem mestu 26 hiš, 24 gospodarskih poslopij. Le cerkev in farovž so rešili. Škoda znaša 90 tisoč gl.

Primorsko. Tržaški in puljski škof sta izdala okrožnico ali pismo svojim duhovnikom glede volitev, in zato ju hvali židovski list »Neue Freie Presse«. Škofa te hvale nikakor ne iščeta, duhovniki bodo pa gotovo prav umeli njune nasvete. — Tržaško namestništvo je pisalo društvu »Edinost«, da vlada ni ničesar opustila urediti vse tako, da bodo bodoče volitve v deželni zbor isterski svobodne. Bomo videli!

Ogersko. Puntar Ludovik Košut je umrl v prognanstvu, ali njegov puntarski duh na Ogorskem še ni izmrl. V Tapolezi je bil namreč z znatno večino izvoljen državnim poslancem mladi Franc Košut. — V Rosenavu je pred tednom umrl škof Jurij Schopper, jeden najodločnejših nasprotnikov civilnega zakona in sploh vladne cerkvene politike. Bil je v resnici ogerski Rudigier, neustrašen v boju za cerkvene pravice, kakor nekaj slavni linški škof Rudigier.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so zaukazali, da se mora v 20 rimskih cerkvah kacic 10 dni obhajati sv. misijon za priprosto delavsko ljudstvo.

Italijansko. Dne 15. avgusta t. l. se bode praznovala 700-letnica rojstva sv. Antona Padovanskega. Zaradi tega bode v Padovi štiri mesece razstava vseh na čast sv. Antonu Pad. pisanih knjig in narejenih podob. — Volilni imeniki se prav počasi pregledujejo in popravljajo; saj se prvemu ministru, Crispiju, ne mudi.

Francosko. Socijalističen občinski svet v Roubaieu je prepovedal duhovnikom peš nositi v cerkvenem oblačilu umirajočim sv. zakramente, češ, da ima občinski svet dolžnost prebivalce varovati hudih utisov. Kako se brezumni ljudje bojijo smrti in vsega, kar na njo spominja!

Angleško. Zbornica poslancev ima novega predsednika. Izvoljen je bil vladni kandidat Gully, pa le z večino 11 glasov, kar kaže, da vlada nima več velike in močne večine v poslanski zbornici. Katoliški irski poslanci ga niso volili, ker se vlada za Irce premalo briga.

Rusko. Postave nameravajo spremeniti, in oni komisiji lahko vsakdo pošlje pametne nasvete. — Mladi car Nikolaj hoče dati časnikom več prostosti. Za njegovega vladanja je vlada zaradi tega dopustila že nad 40 novih političnih listov.

Srbsko. Pri volitvah volilnih mož so orožniki par volilcev ubili. — Ker so državne blagajnice zopet prazne, hoče vlada najeti novo posojilo na Francoskem. Bržčas pa bodo liberalci in radikali to zaprečili.

Azija. Japonci in Kitajci so dne 13. aprila sklenili mir. Vsled tega bode Koreja neodvisna, Japonci obdržijo vsa zasedena mesta in pokrajine na vshodnem bregu Liau-reke, istotako polotok Formozo. Vrhu tega jim morajo Kitajci plačati 100 milijonov dolarjev odškodnine.

Za poduk in kratek čas.

Dva sta šla skupaj.

»Kam pa tako zgodaj?« — »V mesto, v mesto, dragi sosed!« — »Jaz tudi. Ustal sem zgodaj, da ne zamudim. V resnici, vsega sem že sit!« — »Kaj pa še niste pri koncu?« — »Gotovo bo že kmalu vsega konec. To je na svetu življenje! Vi, dragi sosed, vi ste najbolje storili.« — »Če ne bi bilo naše stare babice, ne vem, kaj bi se z menoj zgodilo?« — »Oh, da nisem poslušal svojega dedeca! Zdaj pa je že prepozno.« — »Zakaj bi bilo že prepozno?« — »Tukaj poglejte, to so cele litanije!«

Ko je to rekel sosed Brazdar, potegnil je iz žepa neko pismo, na katerem so bile same številke. »Za Boga, to je berila!« — križal se je njegov prijatelj Grudnik. Brazdar pa je nekoliko utihnil. Bilo je videti, da je žalosten. V kratkem pa je rekel: »Verujte mi, sosed, da bi lahko cesto od nas k odvetniku s samimi goldinarji pokrili, toliko sem jih že znosil — danes pa nesem zadnje.«

Ko je to izgovoril, je zopet utihnil. »Kako pa je z vami pri sodišču?« vprašal je Grudnik. »Dobro, dobil sem. Tovarnar ne sme voziti čez mojo njivo, pa da bi »šment« vzel celo tožbo! Dobil sem sicer pri sodišču, pa slo bode celo moje gospodarstvo. Tukaj poglejte, vse črno je številke! Gospod odvetnik Žmikavec je napisal račun za 762 kron in 62 vinarjev, in je pristavil, če ne bode v osmih dneh plačano, dal mi bo gospodarstvo na boben.«